

Abto 1149
Prijs 1½ cent

Toch weer?

De SDAP. en de Oorlog

door Albert de Jong, Secr. IAMB.

Neen nooit!

Uitgave Brochuredepôt IAMV.
Coe Lodder - Nieuwe Niedorp

Dok. Vrij Soc. nr. 1149

Aan de arbeiders van de SDAP.

Als een tragische vloek drukt op het menschedom de bloedschuld van 1914. Twintig millioen dooden, in Centraal-Europa een ondervoede, met tuberculose en engelsche ziekte behepte jeugd, opzweeping van de laagste moorddriften, botviering van nationalistische instincten, verspreiding van syphilis, ontzaggelijke toeneming van alcohol-, morfine- en cocaïnegebruik. De

ontaarding door vier jaren doelloos moorden

komt de mensch in geen tientallen jaren te boven. Fascisme, dit waanzinnig opgedreven nationalisme, zijn vat op de jeugd — geboren in den wereldoorlog! — zijn sadisme, terreur en militarisme, ze zijn niet te verstaan voor wie de draagwijdte en de uitwerking van den wereldoorlog niet ten volle beseft.

Het ergste van alles: de bloedschuld van 1914 drukt

óók op de arbeidersbeweging

in bijna haar vollen omvang! Want zij deed mee! Het was niet alleen, dat zij bijna nergens in staat was den oorlog te verhinderen, zij werd met haar partijen en organisaties, met haar leiders en massa's tot een gewillig onderdeel van de imperialistische oorlogsmachine in alle landen. Zij pleegde — naar een woord van Banning —

verraad

in de eerste plaats tegenover zichzelf!

Eén ding was na den oorlog ieder duidelijk: herhaling van zoo'n slachting zou niets minder beteekenen dan definitieve ondergang van de arbeidersbeweging, van het socialisme, van de beschaving! En aan de beklemde borst der millioenen gemartelden ontwong zich over de geheele wereld in alle talen de eensgezinde kreet: Nooit meer oorlog!

Het scheen, dat ook de moderne arbeidersbeweging zich tegen den oorlog zou gaan verzetten. In 1920 sprak het IVV. zich uit voor de algemeene werksta-

king tegen den oorlog. In 1921 stelde de SDAP. zich op het standpunt van nationale ontwapening. In 1922 noemde het IVV.-congres te Rome het den plicht der georganiseerde arbeiders het uitbreken van een oorlog met **internationale algemeene werkstaking** te verhinderen. Aan het einde van hetzelfde jaar nam de Tweede Internationale dit standpunt over. Het wereldvredecongres, bijeengeroepen door het IVV. stelde vast, dat in den oorlog steeds het proletariaat de overwonnene, het kapitalisme overwinnaar is, dat het proletariaat in den oorlog niet het kapitalisme van dit of dat land verzwakt of doodt, maar alleen zichzelf. In 1928 verklaarde de SDAP., dat haar vertegenwoordigers geen medewerking zouden verleenen tot een mobilisatie, die als een drijven naar oorlog zou kunnen worden beschouwd of het oorlogsgevaar zou oproepen. In Maart 1931 zei Albarda in de Kamer: Wij verwerpen de gewapende landsverdediging, omdat ons zedelijk gevoel ertegen in opstand komt,

om welke reden of met welk doel

ook aan een oorlog deel te nemen. Hij herhaalde wat hij op 2 Maart 1927 — ook in de Kamer had gezegd, dat voor een klein land geldt het woord: **Nationale defensie is nationale zelfmoord.**

Bij een oorlog, zoo zei hij, is het lot van ons volk in enkele dagen, misschien in enkele uren beslist: de bevolking wordt uitgemoord door gassen, de steden en het land worden verwoest. „Wij willen den waan niet laten voortbestaan, dat verdediging het nederlandsche volk zou kunnen baten. Die waan is gevaarlijk, hij is misleidend, hij leidt tot den ondergang van ons volk.”

Maar in 1934 bepleit dezelfde Albarda intrekking van de resolutie van 1928 en het geheele congres volgt hem! Dus *niet* stemmen tegen de mobilisatiecredieten en wél meedoen aan den volgenden oorlog, die ont-

zaggelijk veel erger zijn zal dan die van 1914—1918? Dus wel nationale verdediging, die nationale zelfmoord is? In koelen bloede bij

de zooveelste resolutie

besloten het lot van ons volk in enkele uren te laten beslissen, de bevolking te laten uitmoorden door gassen, en den gevaarlijken, misleidenden, tot ondergang voerenden waan, dat verdediging van het nederlandsche volk mogelijk zou zijn, in stand houden, voeden? Arbeiders van de SDAP.! Wat is hier aan de hand? Waarom flapt uw partij plotseling finaal om? Waarom wordt de nationale ontwapening, waarvoor gij hebt gedemonstreerd, gepetitionneerd, stemmen hebt gewonnen in verkiezingstijd, plotseling

overboord

geworpen? Ik weet, dat naar het heet de nationale ontwapening wordt gehandhaafd. Maar dat is onzin. Wie landsverdediging wil, moet ook de middelen willen. Landsverdediging gaat met nationale ontwapening niet samen. Daarom zei Troelstra op het Kerstcongres der SDAP. in 1921, waar tot het ontwapeningsstandpunt werd besloten duidelijk en klaar, dat de partij in 1914 op het standpunt der militaire landsverdediging had gestaan en op dien grondslag voor de mobilisatiecredieten had gestemd, maar nu op den grondslag der aanvaarde ontwapening er tegen zou stemmen. Met de ontwapening van de SDAP. is het uit!

Waarom? Men zegt ons, dat de omstandigheden veranderd zijn. Maar alles wat Albarda in 1931 heeft gezegd geldt vandaag nog meer dan toen.

Het is waar: fascisme beteekent oorlogsgevaar. Maar sprak Albarda er niet van, dat het zedelijk gevoel der socialisten „ertegen in opstand komt

om welke reden of met welk doel ook aan een oorlog deel te nemen”? En is het niet juist als het oorlogsgevaar stijgt, zaak de anti-oorlogsactie

te verdubbelen! Want den oorlog verhinderen, dat moet men doen als hij komt. Wat beteekenen woorden tegen den oorlog in vollen vreedestijd, wanneer men, zoodra hij ernstig dreigt, zich bereid verklaart weer mee te doen? Maar als Hitler nu een oorlog begint, moeten wij dan niet ons verdedigen tegen het fascisme? Verdedigen? Maar dat is immers een waan!

„Nationale verdediging is nationale zelfmoord”

heeft Albarda ons geleerd. Terecht! Tegen den gifgasoorlog is geen bescherming mogelijk. Uw Paasch-congres heeft vastgesteld, dat bescherming der burgerbevolking tegen luchtaanvallen „onafwijsbaar” is. Maar nog geen week later hebt gij in Het Volk kunnen lezen, dat het grondprincipe van de moderne oorlogsvoering bestaat in het aanvallen der burgerbevolking en dat tegen dergelijke aanvallen

geen verdedigingsmiddelen bestaan.

Dat weet iedere militaire deskundige! Als Hitler een luchtaanval laat doen op Amsterdam, dan kunt gij daartegen niets anders ondernemen dan een luchtaanval op de mannen, vrouwen en kinderen, op proletariërs, op uw partijgenooten, de gevangenen van Hitler. Noemt gij dat een verdediging tegen het fascisme?

Een oorlog tegen Hitler-Duitschland is geen oorlog tegen Hitler, maar tegen Duitschland, tegen de duitse bevolking, tegen de armsten in de eerste plaats, tegen het duitse volk, gemarteld door den wereldoorlog en zijn gevolgen — dien oorlog, waaraan de arbeidersbeweging haar goedkeuring hechtte! — gemarteld tot het in zijn wanhoop in de armen van het fascisme is gevallen. Willen wij dat volk opnieuw te lijf, omdat Hitler het in den oorlog jaagt?

Het fascisme bestrijden? Accoord. Maar men bestrijdt het nationaal-socialisme niet met een

nationalistisch socialisme.

Het fascisme is een internationaal kwaad, dat zich in alle landen openbaart, zoo goed als werkloosheid, griep, crisis en militarisme. Het fascisme is de heerschappij van een

waanzinnig geworden nationalisme,

dat geheel Europa bedreigt. Daarom mogen wij aan het nationalisme geen voet geven, daarom is het noodig er een dam tegen op te werpen. De aanvaarding van het nationalisme door de arbeiders beteekent bevordering van den fascistischen geest en van den oorlog. Het uitbreken van een oorlog, die niet door de arbeiders wordt verhinderd, zal ook in Nederland beteekenen het losbarsten van een

nationalistische furie,

die alle vrijheid vernietigt!

Neen, wij mogen de misdaad van 1914 niet herhalen. Dat zou de ondergang van het socialisme, van Europa zijn. De vraag is niet, wie het wint, want wij allen zullen den oorlog verliezen, ja erger dan wij den oorlog van 1914 verloren hebben. Van beteekenis zal alleen zijn de vraag, in hoeverre er, in welk land en waar ook, verzet zal zijn tegen den oorlog, want alleen dat verzet kan ons redden.

Weten de leiders van de SDAP dit alles dan niet? Hoe is dan hun omflappen te verklaren?

Herleest alles wat van 1921 tot 1934 door uw voor-
mannen over ontwapening is gezegd en geschreven en gij zult moeten toegeven, dat het nieuwe standpunt van uw partij daarmede vloekt en ermede veroordeeld is. Gij zult beseffen, dat het politieke overwegingen zijn, angst voor het behoud der partij, die de leiders van 1934 doet loochenen wat zij zelf in

hartstochtelijke, gevoelige woorden

u 13 jaar lang hebben voorgehouden. De regeering weert de leden van uw partij en maakt hen broodeloos. De nationalistische geest dringt de SDAP. in een hoek.

En zij geeft toe om leden en stemmen te behouden. Arbeiders der SDAP. Uw partij speelt **hoog spel** Naarmate zij minder weerstand biedt, wordt zij verder geschoven naar rechts. Hoe meer zij zich vernedert, hoe dieper zij vernederd zal worden. Waar gaat het heen, wanneer wij niet bereid zijn onze betrekking te offeren voor het socialisme, voor den strijd tegen den oorlog, maar aanstonds wel ons leven en dat van onze vrouwen en kinderen willen geven vóór die vloekwaardigen Moloch?

Arbeiders van de SDAP. De terugtocht van uw partij demonstreert niets anders dan het

volledige flasco

van haar ontwapeningspolitiek. Gij hadt uw vertrouwen gesteld op de partij, op de actie in het parlement, op den Volkenbond, op ontwapening door de regeeringen, op de stembus, op petitionnementen. In 1921 telde uw partij 40.000 leden. Dertien jaar hebt gij geijverd voor ontwapening door het parlement. In dien tijd steeg de partij tot 100.000 leden, het NVV. tot ver boven de 300.000. Maar de bewapening is overal toegenomen, de nationalistische geest versterkt, de militaire en oorlogsmentaliteit krachtiger dan ooit. Dat is een bewijs voor het falen van uw politiek.

Wat heeft uw beweging echter gedaan om aan de resoluties van het IVV. uitvoering te geven? Niets! Wat heeft zij gedaan om de algemeene werkstaking voor te bereiden of zelfs maar te propageeren? Toch lag daarin uw macht tegen den oorlog! Heeft de moderne arbeidersbeweging haar eigen resoluties niet beschouwd als **vodjes papier?**

In 1931 verlangden veertig partij-afdeelingen toepassing der directe actie tegen den oorlog. De partij wees het af: rood stemmen en betoogingen houden, dat was het parool. Thans, nu het erop aankomt, gooit zij de leuze der ontwapening, waarmede zij tienduizenden

tot zich heeft getrokken, **als ballast** over boord. Machteloos staat gij, staat de massa tegenover den dreigenden oorlog. Zal zij zich — machteloos tot verzet — opnieuw laten meesleuren? Uw leiders, die nimmer poogden haar tot zelf-actie, tot daadwerkelijk verzet op te voeden, gelooven het en opdat de partij haar **vat op de massa** niet zal verliezen, verklaart zij zich bij voorbaat tot medewerking aan den oorlog bereid.

Arbeiders van de SDAP.

Ziet de feiten!

In 1914 hebben de politieke partijen u in den oorlog gevoerd. In 1917 en in 1918 maakten de arbeiders zelf door de directe actie er een einde aan.

In Spanje verhinderden de syndicalisten in 1909 den kolonialen oorlog tegen Marokko door staking en opstand. In 1917 voorkwamen de syndicalisten van Argentinië het meedoen aan den oorlog van hun land door de **algemeene werkstaking** uit te roepen.

In 1920 maakten de engelsche transportarbeiders onder leiding van de ITF., dus de *moderne* vakbeweging een einde aan den oorlog van het door de Geallieerden gesteunde Polen tegen Rusland door ieder wapentransport naar Polen te verhinderen. Dat was de kracht van de directe actie. De staten ontketenen de oorlogen onder medewerking der politieke partijen. De

directe actie der arbeiders zelf maakte er een einde aan.

Arbeiders van de SDAP.!

De feiten wijzen u den weg.

Bezint u voor het te laat is!

Het gaat om het leven van millioenen.

Het gaat om het lot van het menschelijk geslacht!

Spiegelt u aan de arbeiders, die ons het voorbeeld hebben gegeven!

En tot elken prijs: behoedt de wereld voor een nieuw 1914
Haarlem, 24 April 1934.